

Έμφυλες Ταυτότητες και Εκπαίδευση

(Μάθημα 6)

Στερεότυπο

- Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας που αποδίδονται ανάλογα με το φύλο.
- Σταθερές και υπεραπλουστευμένες απόψεις.

Σχολεία

- Συντηρητικά
- Αντιδραστικά
- Περνούν πρότυπα, αξίες, γνώση
- Εμπειρία κυρίαρχων ομάδων
- Αναπαράγουν κοινωνική ανισότητα.

Παράγοντες που συμβάλουν στη διαίωνιση των ανισοτήτων:

- Επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα
- Κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα (hidden curriculum)
- Διδακτικό υλικό

Αναλυτικό πρόγραμμα κ φύλο

Αρχικά συζήτηση για μικτά σχολεία σε ΗΠΑ και Μ. Βρετανία.

Μεγάλη κριτική θεσμού γιατί: δυσμενής εξέλιξη στην επιλογή θετικών επιστημών για Κ. άρα περιορισμός επαγγελματικών επιλογών.

Γιατί; Διότι τα στερεότυπα είναι περισσότερο εμφανή

Ελλάδα

Ερευνητικά δεδομένα παρόμοια

Δέσμες/κατευθύνσεις → Διαφορετική
εκπαίδευση για αγόρια και κορίτσια αν και
τα σχολεία είναι μικτά

Βλ. Πίνακα με στοιχεία 2008-09

	ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ			ΘΕΤΙΚΗ			ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ		
	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΑΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΑΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΑΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΗΜΟΣΙΑ Γ' ΤΑΞΗ	20,357	7,268	27,643	4,604	3,006	7,610	11,131	19,374	30,505
ΙΔΙΩΤΙΚΑ Γ' ΤΑΞΗ	1206	514	1,720	487	480	967	860	1,530	2,390
ΣΥΝΟΛΟ	21,563	7,800	29,363	5,091	3,486	8,577	11,991	20,904	32,895
N	73,4%	26,6%	100%	59,4%	40,6%	100%	36,5%	63,5%	100%

Αναλυτικό πρόγραμμα κ φύλο

2 άξονες έρευνας

Περιεχόμενο
αναλυτικών
προγραμμάτων

Εκπαιδευτικές
επιλογές
αγοριών-
κοριτσιών

Περιεχόμενο Α.Π.

Έρευνες του 80:

- οι επιστημονικοί κλάδοι ενσωματώνουν πολύ συχνά αβάσιμες εκτιμήσεις και προκαταλήψεις για τα δύο φύλα.
- αποσιωπάται συστηματικά η λειτουργία των γυναικών σε τομείς όπως είναι η οικιακή απασχόληση, η χαμηλόμισθη εργασία
- **Πατριαρχική Δομή Γνώσης**

Είδος γνωστικών αντικειμένων → Συσχέτιση
με αγορά εργασίας → Έμφυλη διάκριση

Επιλογές γνωστικών αντικειμένων

Επηρεάζουν τις μελλοντικές ζωές

Κατευθύνσεις που οδηγούν σε

επαγγελματικές επιλογές → Διαφορετικές

για αγόρια και κορίτσια παρά το ότι τα
κορίτσια είναι πλέον καλύτερα σε όλα τα
μαθήματα

Κορίτσια:

- ☞ συμμετέχουν σε μικρότερα από τους άνδρες ποσοστά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
- ☞ επιλέγουν εκπαιδευτικές κατεύθυνσεις οι οποίες έχουν μικρότερες απαιτήσεις και συνήθως οδηγούν σε απολυτήρια χαμηλής εξειδίκευσης με λιγότερες πιθανότητες επαγγελματικής ανόδου
- ☞ Σπουδές κοινωνικών επιστημών

Επιρροές επίδοσης

- Βιολογική βάση (;;;;;;)
- Κοινωνικοποίηση (πώς ανατρέφονται, πώς αντιμετωπίζονται στο σχολείο, κυρίαρχα πρότυπα και στερεότυπα)

Φεμινιστική έρευνα

Εστίαση:

- Γνωστικά αντικείμενα
- Σχέση ανάμεσα στις επιλογές παιδιών και διαίρεση φύλων στο σπίτι
- Σχέση επιλογών με προσδοκίες (παιδιών, εκπαιδευτικών, περιγύρου)

Γνωστικά αντικείμενα

- εικόνα με την οποία ταυτίζονται διάφορα γνωστικά αντικείμενα
 - Περιεχόμενο μαθήματος
 - Χαρακτήρας μαθήματος (εργαστηριακό, θεωρητικό)
 - Τρόπος διδασκαλίας
 - Αντιλήψεις εκπαιδευτικών
 - Σχολικά βιβλία
 - Αντιλήψεις περιγύρου

Επιλογές παιδιών και διαίρεση φύλων στο σπίτι

- Επίδραση τηλεόρασης και εμπειριών για διαίρεση εργασίας → Ανάλογες επιλογές

Επιλογές παιδιών και προσδοκίες

«Αυτοεκπληρούμενη προφητεία»

Τα κορίτσια έχουν αρνητική στάση και να δεν τα καταφέρνουν το ίδιο καλά με τα αγόρια στις θετικές επιστήμες

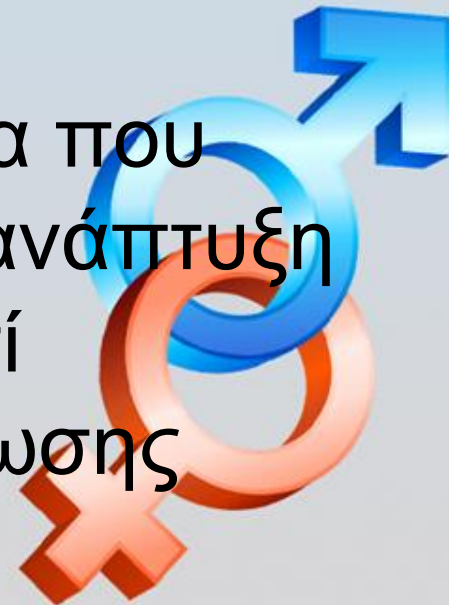
Σχολικά βιβλία και φύλο

- μεταδίδουν γνώσεις,
- διαμορφώνουν ιδεολογικά τα παιδιά
- βοηθούν στην κοινωνικοποίηση τους
μυώντας τα στις εκάστοτε κοινωνικές και
πολιτιστικές αξίες

Σχολικά βιβλία και φύλο

- Ειδικά στην Ελλάδα → Βιβλία = κατεξοχήν μέσο ανάπτυξης των γνωστικών και μαθησιακών στόχων του ΑΠ
- Υπηρετούν και κοινωνικοποιητικούς στόχους της εκπαίδευσης
- Ψυχολόγοι: έμφαση στην σημασία που έχουν τα μοντέλα ρόλων για την ανάπτυξη των ταυτοτήτων των παιδιών γιατί αυξάνονται οι πιθανότητες εκδήλωσης στερεοτυπικής συμπεριφοράς

- Τα βιβλία που εμπεριέχουν σεξιστικά μηνύματα θεμελιώνουν ή ενισχύουν ήδη υπάρχουσες πεποιθήσεις
- Η συστηματική χρήση μη σεξιστικού υλικού κάνει τα παιδιά να υιοθετούν πιο ευέλικτες στάσεις

Σχολικά βιβλία και φύλο

- Έρευνες κυρίως το 1980 και 1990
- Κυρίως βιβλία γλωσσικής εκπαίδευσης →
Απογοητευτικά αποτελέσματα

Υπήρχε αλλαγή: Βάρος σε γλωσσικές διατυπώσεις, αλλά και στην παρουσίαση των γυναικών (περισσότερες δραστηριότητες και επαγγέλματα)

Σχολικά βιβλία και φύλο

- Ελληνική έρευνα:

Γλώσσα δημοτικού και λογοτεχνία, ιστορία, κοινωνιολογία, φυσική Β' Γυμνασίου

- ✓ αβάσιμες σεξιστικές υποθέσεις και προκαταλήψεις (υποβιβασμός και απαξίωση γυναικείας εμπειρίας και γυναικείων επιτευγμάτων)

- Ο κόσμος των γυναικών που παρουσιάζεται στα παιδιά είναι ο κόσμος των συζύγων και των μητέρων

- 2 διαπιστώσεις

Περισσότερες
Αρσενικές
αναφορές

Ποιοτική
κυριαρχία ανδρών

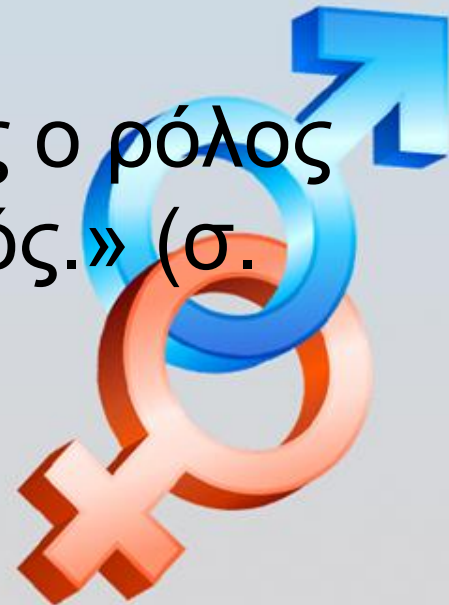

Παράδειγμα

- Φυσική Β' Γυμνασίου:

«η διδασκαλία της φυσικής στο γυμνάσιο απευθύνεται σε σένα τον αυριανό **πολίτη** αυτής της χώρας ανεξαρτήτως αν στη ζωή σου ακολουθήσεις...» (σ. 7)

«στη διαδικασία αυτής της μάθησης ο ρόλος του **καθηγητή** είναι αποφασιστικός.» (σ. 7)

Παράδειγμα

- Μαθηματικά Β' Γυμνασίου

Η ανιψιά μου η Μαρίζα

Η ανιψιά μου η Μαρίζα έγραψε 16 και 18 σε δύο Διαγωνίσματα Μαθηματικών.

α) Τι βαθμό πρέπει να γράψει στο τρίτο διαγώνισμα για να έχει μέσο όρο 18 και στα τρία διαγωνίσματα;

β) Μπορεί να βγάλει μέσο όρο 19;

γεμάτος, γεμάτη, γεμάτο επίθετο
(γεμάτοι, γεμάτες, γεμάτα) → γεμίζω

γεμίζω ρήμα (γέμισα, θα γεμίσω)

☑ Όταν **γεμίζεις** κάτι, **βάζεις** μέσα όσα πιο πολλά πράγματα μπορείς.

✏ Ο Κώστας **γέμισε** τις τσέπες του με **καραμέλες** και **βγήκε** έξω να τις φάει με την Αθηνά.

✓ Η **κοιλιά** του Νίκου **γέμισε** από το πολύ φαγητό. Δεν υπήρχε πια χώρος για τίποτα άλλο.

✓ Χάλασε το πλυντήριο και το μπάνιο **γέμισε** νερά. Το μπάνιο είχε πολλά νερά.

● αδειάζω

◇ Η **κοιλιά** του Νίκου ήταν **γεμάτη**

..... άγγελος

1

► Πόσα είναι όλα τα παιδιά μαζί με τη **δασκάλα;** (Μαθηματικά Α')

Οι **μαθητές** υπολογίζουν αθροίσματα μέχρι το 10. Παράλληλα ασκούνται στην αντιμεταθετική ιδιότητα της πρόσθεσης.

Ο Απόστολος έχει 4 μπίλιες.

Ο Έρνεστ του χάρισε

3 μπίλιες ακόμα.

Πόσα μήλα έχει η Υπατία;

Παρατηρήσεις

- Περισσότεροι άνδρες
- Διαφορετικά ποιοτικά χαρακτηριστικά →
Μηνύματα για ρόλους
- Βαθιά ριζωμένες πεποιθήσεις, στάσεις,
προκαταλήψεις και στερότυπα

Πρακτικά!

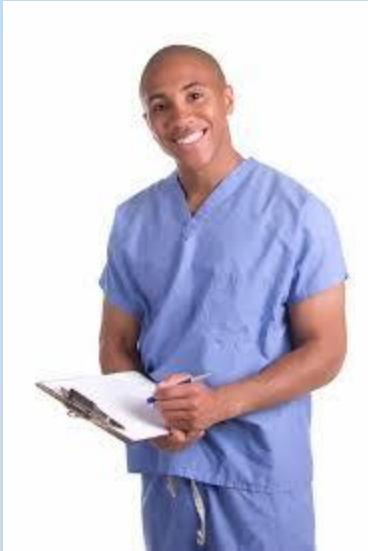

alamy stock photo

shutterstock

- Μάθετε τους το σώμα τους με τους σωστούς όρους
- Ενθαρρύνετε συμμετοχή σε όλες τις γωνιές
- Προσαρμόστε τις γωνιές
- Μιλήστε τους

